

ZAKON
O SPREMEMBAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

1. Ocena stanja

1. Veljavni Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 78/08, 5/09, 96/09, 43/10 in 59/11; v nadaljevanju: ZDDPO-2), ki se uporablja od 1. januarja 2007, je bil sprejet v okviru davčne reforme 2006.

Eden izmed ciljev davčne reforme je bil zagotoviti obdavčitev, ki bo davčnim zavezancem omogočala pregledno davčno okolje za poslovanje. Zaradi navedenega je bila izbrana rešitev, ki pomeni kompromis med davčnimi olajšavami in davčno stopnjo. Z davčno reformo so bile ukinjene investicijske olajšave v opremo in neopredmetena sredstva, večji poudarek je bil namenjen olajšavam za vlaganja v raziskave in razvoj. ZDDPO-2 pa vsebuje določene rešitve, ki na drug bolj nevtralen način olajšujejo davčni položaj vseh zavezancev; kot na primer nižjo splošno davčno stopnjo ter stopnjo za obdavčitev dohodkov na viru in ugodnosti pri ugotavljanju davčne osnove. Zaradi znižanja davčnih stopenj ostaja na razpolago več dohodka za investiranje.

2. Z davčno reformo se je postopno zniževala davčna stopnja iz 25 % na 20 % in sicer, v letu 2007 na 23 %, v letu 2008 na 22 %, v letu 2009 na 21 % in od leta 2010 dalje 20 %.

3. V letu 2008 je bila na podlagi pobud gospodarstva za ponovno uvedbo davčnih investicijskih olajšav ustanovljena medresorska projektna skupina za preučitev zahteve za ponovno uvedbo davčnih olajšav za razvojne investicije. Po mnenju gospodarstva naj bi se namreč z ukinitvijo davčnih olajšav za vlaganja v osnovna sredstva, davčna obremenitev podjetij, ki se po Zakonu o gospodarskih družbah uvrščajo med mikro in majhna podjetja, znatno povečala. Ta podjetja naj bi bila namreč premajhna, da bi bila sposobna vlagati v raziskave in razvoj, zato niso izkoriščala obstoječih davčnih olajšav za raziskave in razvoj, drugih olajšav za investiranje pa ni bilo. Ob upoštevanju več vidikov, med drugim tudi pričakovanega spremenjenega (poslabšanega) gospodarskega položaja zaradi prvih negativnih učinkov svetovne ekonomske krize, je medresorska projektna skupina predlagala ponovno uvedbo davčne olajšave za določene investicije. Z novelo ZDDPO-2B je bila za leto 2008 uveljavljena investicijska olajšava za določeno opremo in neopredmetena sredstva v višini 20% investiranega zneska, vendar največ 20.000 eurov, in sicer za leto 2008 tudi za tovorna motorna vozila z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam EURO V. Z novelo ZDDPO-2C je bil z veljavnostjo od 1.1.2008 povišan odstotek olajšave na 30 % investiranega zneska, vendar največ 30.000 eurov, in tudi podaljšano prehodno obdobje na leti 2009 in 2010 za tovorna motorna vozila z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam EURO V. Dodatno pa je bilo določeno prehodno obdobje za leta 2008, 2009 in 2010 za koriščenje olajšave tudi za investicije v avtobuse z motorjem, ki ustreza emisijskim zahtevam EURO IV. V letu 2012 je bila v zakonodajni postopek vložena novela ZDDPO-2G, s katero se bo podaljšalo navedeno prehodno obdobje do konca leta 2013.

Iz obračunskih podatkov davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2010 je razvidno, da je skupno 14.802 davčnih zavezancev (približno 17 % vseh zavezancev) uveljavljalo olajšavo za investiranje. Skupni znesek uveljavljene olajšave je znašal 83,3 mio eurov, kar predstavlja v povprečju 5.600 eurov olajšave na zavezanca. Svojo davčno osnovo so, ob upoštevanju te olajšave, znižali za 2,2 %.

4. Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj je bila kot samostojna olajšava prvič uveljavljena v letu 2005, in sicer kot zmanjšanje davčne osnove v višini 10 % investiranega zneska v opremo za raziskave in razvoj. V letu 2006 je bila ta olajšava z novelo ZDDPO-1B spremenjena na način, da je zavezanec lahko uveljavljal zmanjšanje davčne osnove v višini 20% zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj v tem obdobju, vendar največ v višini davčne osnove. Za vlaganja so se štela: notranje raziskovalno-razvojne dejavnosti zavezanca in nakup raziskovalno-razvojnih storitev (ki jih izvajajo druge osebe, vključno s povezanimi osebami, oziroma druge javne ali zasebne raziskovalne organizacije). Uvedena je bila regijska olajšava, po kateri so zavezanci s sedežem in opravljanjem svoje dejavnosti na področjih države, ki imajo bruto domači proizvod na prebivalca nižji od poprečja države do 15%, lahko uveljavljali zmanjšanje davčne osnove v višini 30% zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj, ter zavezanci s sedežem in opravljanjem svoje dejavnosti na področjih države, ki imajo bruto domači proizvod na prebivalca nižji od poprečja države za več kot 15%, lahko uveljavljali zmanjšanje davčne osnove v višini 40% zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj, vendar največ v višini davčne osnove. Regijska olajšava predstavlja državno pomoč. Zavezanci so lahko uveljavljali regijsko olajšavo na podlagi Uredbe o davčni regijski olajšavi za raziskave in razvoj (Uradni list RS, št. 136/06) kot skupinsko izjemo v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 70/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za majhna in srednje velika podjetja (UL L št. 10, z dne 13. 1. 2001, str. 33, z vsemi spremembami).

Enaka davčna olajšava za raziskave in razvoj je ostala tudi v okviru davčne reforme 2006 v ZDDPO-2. Zavezanci so lahko uveljavljali regijsko olajšavo za raziskave in razvoj na podlagi Uredbe o davčni regijski olajšavi za raziskave in razvoj (Uradni list RS, št. 110/07) in priglase sheme državne pomoči Evropski komisij. Z novelo ZDDPO-2E so se s 1. januarjem 2010 povišali odstotki olajšave, in sicer za splošno olajšavo za raziskave in razvoj na 40 %, in za regijsko olajšavo za raziskave in razvoj na 50 % za zavezance, s sedežem in opravljanjem dejavnosti na področjih države, ki imajo bruto domači proizvod na prebivalca nižji od poprečja države do 15 %, in na 60 % za zavezance, s sedežem in opravljanjem dejavnosti na področjih države, ki imajo bruto domači proizvod na prebivalca nižji od poprečja države za več kot 15 %.

V obračunu davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2010 je 492 zavezancev uveljavljalo olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj v skupnem znesku 94 mio eurov. Davčno regijsko olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj pa je v letu 2010 uveljavilo 177 zavezancev v skupni višini 12 mio eurov.

4. Spremembe računovodskih standardov, sprejete v letu 2010, vplivajo na rešitve v ZDDPO-2.

2. Razlogi za sprejem zakona

Območju eura se napoveduje recesija in nato okrevanje brez pomembnejšega zmanjšanja nezaposlenosti. Za Slovenijo se napoveduje minimalna rast (napoved OECD 0.3% za 2012) in za 2013 celo večjo brezposelnost kot v letu 2011.

Še bolj črni scenariji napovedujejo novo globljo recesijo v letu 2012 zaradi poglobljanja dolžniške krize suverenih evropskih držav in podražitve izposojanja. Možen je celo izstop nekaterih držav iz monetarne unije.

Finančna kriza in kriza eura pa že sedaj v Republiki Sloveniji povzročata težko gospodarsko situacijo in razvojni zastoj. Zaradi navedenega se ocenjuje, da je potrebna takojšnja razbremenitev gospodarstva, da bi prišlo do ponovnega zagona gospodarske rasti. Pogoj za povečevanje blaginje je čim višja zaposlenost, ki temelji na zdravi gospodarski rasti in trajnostnem razvoju. Z različnimi ukrepi tudi ukrepi davčne politike vlada poskuša spodbuditi gospodarsko rast in zagotoviti zdrav trajnostni razvoj.

Ker je za to, da bi davčni ukrepi pokazali dejanske učinke na gospodarstvo, potreben določen čas po uveljavitvi davčnega ukrepa, je nujno, da se davčni ukrepi, ki so namenjeni razbremenjevanju gospodarstva, uveljavijo čim prej. Nikakor pa ti ukrepi ne smejo biti edini ukrepi ekonomske politike in jih je potrebno v nadaljevanju nadgraditi z dodatnimi ukrepi na vseh področjih delovanja.

Upoštevanje navedeno predstavlja predlagani predlog zakona prvi korak v nizu ukrepov za izboljšanje pogojev za ponovni gospodarski zagon.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1. Cilji

Cilji predloga zakona izhajajo iz ciljev Pogodbe za Slovenijo 2012 – 2015, v skladu s katerimi je potrebno z ukrepi ekonomske politike zagotoviti pogoje za ponoven gospodarski zagon v državi. Pomemben del ukrepov ekonomske politike predstavljajo davčni ukrepi.

Navedeni cilji naj bi bili doseženi tudi z ukrepi, ki se predlagajo v tem predlogu zakona.

Cilj nižje davčne stopnje je zagotoviti dodatna prosta sredstva zlasti tistemu delu gospodarstva, ki v oteženih gospodarskih razmerah posluje pozitivno in s tem omogočiti, da ta dodatna sredstva usmeri v povečanje gospodarske aktivnosti. Podrejeno se z nižanjem davčne stopnje domači javnosti in gospodarstvu pošilja signal, da se rast, razvoj, večjo zaposlenost in posledično večjo skupno blaginjo lahko zagotovi predvsem s povečano gospodarsko aktivnostjo. Hkrati je cilj dati domači in mednarodni skupnosti signal, da Republika Slovenija gospodarstvu in tudi potencialnim investitorjem zagotavlja konkurenčne pogoje poslovanja, katerih del je tudi davčna politika.

Cilj višje olajšave za investiranje je spodbuditi podjetja k dodatnim investicijam in posledično tudi k višjemu zaposlovanju. Višja investicijska olajšava lahko pomeni tudi izboljšanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Cilj višje olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj je povečati obseg vlaganj podjetij v raziskave in razvoj ter s tem spodbujanje ustvarjanja novih znanj, novih patentov ter novih oziroma izboljšanih izdelkov in storitev. S povišanjem omenjene olajšave se tudi potencialnim investitorjem pošlje jasen signal, da se z davčnimi ukrepi podpira družbo razvoja in znanja. Višja olajšava za vlaganje v raziskave in razvoj lahko pomeni tudi izboljšanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

2.2. Načela

Načelo zakona je zagotoviti ukrepe, ki zasledujejo navedene cilje. Predlog zakona sledi temeljnemu načelom, na katerih temelji osnovni zakon, med katerimi so v tem predlogu zakona ključna: načelo enake davčne obravnave, načelo obdavčitve po gospodarski moči in načelo preglednosti.

2.3. Poglavitne rešitve

Predlog zakona predlaga spremembe treh uveljavljenih rešitev, in sicer:

1. postopno znižanje davčne stopnje iz 20 % na 15 % od leta 2015 dalje. V prehodnem obdobju do leta 2015 pa se po letih predlagajo naslednje davčne stopnje: leto 2012 18 %, leto 2013 17 % in leto 2014 16 %.
2. preoblikovanje olajšave za investiranje na način, da bi se povečal odstotek olajšave iz 30 % na 40 % investiranega zneska v opremo in neopredmetena sredstva, ter da se poviša zgornji prag koriščenja olajšave v višini 30.000 eurov letno na 60.000 eurov letno,
3. predlaga se povečanje splošne davčne olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj iz 40 % na 100 % zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj. Zaradi tega se ukinja dodatna regijska olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj na manj razvitih območjih države.
4. glede na to, da bi zavezanci za določeno opremo lahko uveljavljali tako olajšavo za investiranje kot olajšavo za raziskave in razvoj, kar bi lahko pomenilo davčno olajšavo v višini 140 % za določeno opremo, je uveden institut izključevanja olajšave za investiranje in olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj po tem zakonu.
5. obravnavo olajšav, ki so bile uveljavljene pred uveljavitvijo tega zakona, in ki do 1.1.2012 niso bile do konca izkoriščene.
6. uveljavitev zakona s 1.6.2012. Zakon se bo uporabljal od 1.1.2012 dalje.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocene finančnih posledic predlagane spremembe davčne stopnje in spremenjenih davčnih olajšav so bile pripravljene na celotni individualni bazi Obračunov davka od dohodka pravnih oseb za leto 2010 ter upoštevanju ocenjene rasti BDP (Zimska napoved gospodarskih gibanj, UMAR).

Po teh podatkih je od 85.362 zavezancev, ki so oddali obračun davka, le slaba polovica (41.397 zavezancev) izkazala pozitivno davčno osnovo pred zmanjšanjem osnove in davčnimi olajšavami, v višini 3.811 mio eurov. Osnova za davek po zmanjšanjih na račun zmanjšanja osnove in davčnih olajšav je znašala 3.150 mio eurov, davek v skupni višini 629,6 mio eurov pa je plačalo 30.494 zavezancev, kar je 20.648 eurov na zavezanca.

Znižanje stopnje davka od dohodkov pravnih oseb iz 20 % na 19 % pomeni, ob upoštevanju davčne osnove iz obračunov tega davka za leto 2010 in ocenjeni rasti BDP, približno 32 mio eurov letno manj javnofinančnih prihodkov iz tega vira.

Izhajajoč iz rešitev v predlogu zakona v zvezi s spremenjenimi davčnimi olajšavami in znižanjem davčne stopnje za 2 odstotni točki je ocenjeno, da se bo **davek od dohodkov pravnih oseb za leto 2012 znižal v višini okrog 87 mio eurov**. V letih 2013, 2014 in 2015, ko se po predlogu zakona zniža davčna stopnja vsako leto še za 1 odstotno točko, to pomeni po oceni vsako nadaljnje leto dodatnih 32 mio eurov davka manj.

Ob upoštevanju možnosti zniževanja akontacij, po zakonu, ki ureja davčni postopek, in uveljavitvi predloga zakona sredi leta, se ocenjuje, da bodo prihodki državnega proračuna, ki se spremlja po načelu denarnega toka, iz naslova davka od dohodka pravnih oseb v letu 2012 nižji za približno 44 mio eurov, v letu 2013 pa za dodatnih 119 mio eurov, v letu 2014 dodatnih 32 mio eurov in v letu 2015 še dodatnih 32 mio eurov.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

Določanje davčnih stopenj in davčnih olajšav je v davčni pristojnosti posamezne države članice EU.

a) Znižanje stopenj davka od dohodkov pravnih oseb (Vir: European Tax Handbook 2011)

Bolgarija

Bolgarija je stopnjo davka od dohodkov pravnih oseb v letu 2007 znižala iz 15% na 10%.

Grčija

Davek od dohodkov pravnih oseb v davčnem letu 2011 znaša 24%. (za bilance sestavljene do 31. julija 2011) Za davčno leto 2012 se predvideva znižanje stopnje na 20%, pri čemer se davek od dohodkov pravnih oseb za določeno vrsto pravnih oseb (zadruge, osebne pravne družbe, združenja oseb po civilnem pravu in podobno) še vedno plačuje po stopnji 25%.

Litva

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb v Litvi od 1. januarja 2010 dalje znaša 15%, pred 1. januarjem 2010 pa je znašala 20%.

Danska

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb znaša 25%.

Španija

Splošna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb od 1. januarja 2008 znaša 30%.

Nizozemska

Davek od dohodkov pravnih oseb je odvisen od višine dobička; na dobiček v višini 200.000 EUR ali manj se davek plača po stopnji 20%, presežek dobička pa je obdavčen po stopnji 25%.

b) Investicijske olajšave (Vir: European Tax Handbook 2011)

Večina držav članic EU investicijsko olajšavo veže na dejavnost razvoja in raziskav oziroma na državne pomoči ali pa na institut pospešene amortizacije.

Po podatkih iz European Tax Handbook 2011 večina držav članic EU ne omogoča investicijskih olajšav v opremo. Med državami, kjer je mogoče uveljavljati investicijsko olajšavo najdemo: Belgijo, Češko in Nizozemsko.

Belgija

Režim investicijske olajšave omogoča:

- običajno investicijsko olajšavo v določenem odstotku od investicije, ki se uporablja v primeru:
 - investiranja v R&R za nove tehnologije na okoljskem področju in na področju varčevanja z energijo (13,5 % za leti 2011 in 2012),
 - investiranja v industriji pri vzpodbujanju obnovljivih materialov za embalažo za pijače in industrijske produkte (3 %),
 - investiranja v pomorsko ladjedelništvo (30 %),
- posebno investicijsko olajšavo v povezavi z amortizacijo osnovnih sredstev v zvezi z dano investicijo. Za to vrsto olajšave se lahko kvalificirajo:
 - v podjetju z manj kot 20 zaposlenimi (velja v višini 10,5 % izračunane amortizacije za leti 2011 in 2012),
 - za okoljsko prijazne investicije v R&R pa velja ta vrsta olajšave za vsa podjetja (v višini 20,5 % izračunane amortizacije za leti 2011 in 2012).

Češka

Uveljavljena je investicijska olajšava za velike investicije, ki izpolnjujejo pogoje:

- investicija znaša najmanj 100 milijonov čeških kron (pri čemer znaša lastna udeležba najmanj 50 milijonov čeških kron),
- v investiciji mora biti najmanj 60 % stroškov za opremo,
- drugi pogoji.

Nizozemska

Do splošne olajšave za investiranje so upravičena podjetja za investiranje manjših vrednosti v določena sredstva. Olajšava se podeli, kot odstotek od vrednosti investicije, koristi se na sledeč način:

Vrednost investicije v EUR	Odbitek
do 2,200	0%

od 2.200 do 54.324	28%
do 54.324 do 100.600	EUR 15,211
od 100.600 do 301.800	EUR 15,211 manj 7.56% investiranega zneska, ki presega EUR 100,600
nad 301.800	0%

Sredstva, za katera se olajšava ne more koristiti, so: zemljišča, stanovanja, avtomobili, vrednostni papirji, dobro ime, živali (osnovna čreda) in podobno. Če se sredstvo, za katerega je bila dana olajšava, odtuji pred potekom določenega časovnega obdobja, je potrebno za znesek olajšave povečati prihodke. Omejitve koriščenja olajšave se nanašajo tudi na uporabo primeroma, če sredstvo pretežno uporabljajo tretje osebe ali povezane osebe, olajšava ni dovoljena.

c) Olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj (Vir: European Tax Handbook 2011)

Nizozemska

Podjetje, ki izvaja določene raziskovalno-razvojne (RR) dejavnosti, je pod določenimi pogoji upravičeno do olajšave v višini 50 % (64% v primeru novonastalega podjetja, ki razvija tehnološke proizvode) stroškov plače zaposlenega, ki izvaja RR dejavnosti. Če strošek plače presega 220.000 EUR, se za presežek stroška plače lahko uveljavlja olajšavo v višini 18%. Olajšava je omejena navzgor na ravni delodajalca oz. podjetja in sicer ne sme presegati 14 mio EUR. Dejavnosti, ki so upravičene do olajšave, morajo biti sistematično organizirane na Nizozemskem, cilj dejavnosti mora biti usmerjen v direkten oz. ekskluziven razvoj novih tehnoloških proizvodov oziroma proizvodnih procesov. Dejavnosti morajo temeljiti na študiji izvedljivosti, pri čemer so stroški dela za študijo upravičeni do olajšave.

Francija

Zavezanec pod določenimi pogoji lahko uveljavlja davčni kredit (odbitek od davka) za stroške, nastale v zvezi z RR dejavnostjo. Kredit, ki upošteva obseg stroškov za RR dejavnost, znaša 30% vseh RR stroškov oziroma 100 mio EUR vseh letnih stroškov, povezanih z RR dejavnostjo. Za presežek stroškov, povezanih z RR dejavnostjo nad 100 mio EUR, se lahko uveljavi davčni kredit v višini 5%. Davčni kredit se lahko zviša v primeru, če ga uveljavljajo podjetja, ki ga niso koristila oziroma ga niso koristila v obdobju petih let. Za prvo in drugo leto se davčni kredit poveča na 40% oziroma 35% obsega stroškov za RR dejavnost. Davčni kredit se odšteje od davka od dohodkov pravnih oseb v letu, v katerem so nastali stroški za RR dejavnost, pri čemer se presežek davčnega kredita lahko prenese v prihodnost za tri leta. Podjetja, ki so upravičena do davčnega kredita, morajo izpolnjevati določene kriterije (so zavezanci za DDPO, RR dejavnost se lahko izvaja v EU ali EEA s katerimi ima Francija sklenjene konvencije o medsebojni administrativni pomoči, stroški za RR dejavnost ni mogoče pripisati francoski PE v tujini).

Od 1. januarja 2011 se srednjim in malim podjetjem (SME), novim inovativnim podjetjem in novoustanovljenim podjetjem odobri takojšnje poplačilo davčnega kredita za stroške povezane z RR dejavnostjo .

Irska

Zavezanci lahko uveljavljajo davčni kredit v višini 25% izdatkov za upravičene RR dejavnosti. Izdatki lahko vključujejo tudi izdatke za zgradbe in opremo, ki se jo uporablja za RR dejavnosti. Izdatek za upravičene RR dejavnosti mora na letni ravni presegati znesek 50.000 EUR. Upravičene RR dejavnosti se morajo izvajati znotraj Evropskega gospodarskega prostora. Irski rezident lahko uveljavlja davčni kredit za izdatke za RR dejavnost le, če ti niso bili upravičeni do olajšav na katerem koli drugem ozemlju. Neizkoriščen davčni kredit se lahko prenese nazaj ali naprej oziroma se lahko, na željo zavezanca, vrne.

Romunija

Od leta 2009 je možno koristiti določene olajšave za RR dejavnost. Omogočen je dodaten odbitek v višini 20% stroškov za RR dejavnost za namene davka od dohodkov pravnih oseb. Poleg tega je dovoljena tudi pospešena amortizacija opreme in strojev.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1. Administrativne in druge posledice

Naloge v zvezi s plačevanjem in obračunavanjem davka na strani države ter posledično z nadzorom bo opravljala Davčna uprava RS. Davčni zavezanci bodo olajšave uveljavljali na enak način, kot to velja že od uveljavitve olajšave od leta 2005 za olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoji oziroma od leta 2008 za olajšavo za investiranje, to je kot posebno postavko davčnega obračuna davka od dohodkov pravnih oseb. Ustrezno davčno stopnjo pa bodo davčni zavezanci, enako kot do sedaj, uporabili pri izračunu davčne obveznosti.

6.2. Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona nima vpliva na okolje.

6. 3. Presoja posledic na gospodarstvo

Predlog zakona pomeni razbremenitev gospodarstva v zvezi z davčnimi stopnjami, z olajšavami spodbuja investicije in investicije v vlaganja v raziskave in razvoj, kar naj bi posledično pomenilo izboljšanje pogojev za zagon gospodarstva in spodbudilo gospodarsko rast.

Glede na navedeno naj bi imel predlog zakona pozitivne posledice na gospodarstvo.

6. 4. Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona nima vpliva na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumentu razvojnega načrtovanja

/

6.6. Izvajanje sprejetega predpisa

Za izvajanje predpisa bo zadolžen DURS. Za izvajanje predpisa ni potrebno sprejeti nobenih novih podzakonskih aktov, potrebne pa bodo spremembe dveh veljavnih pravilnikov.

Zaradi spremenjene višine davčne olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj bo potrebno spremeniti Pravilnik o uveljavljanju davčnih olajšav za vlaganja v raziskave in razvoj (Uradni list RS, št. 138/06), zaradi spremenjene splošne davčne stopnje, odstotka olajšave za vlaganja v

raziskave in razvoj, odstotka olajšave za investiranje in ukinitve regijske olajšave pa spremeniti priloge (obrazcev) v Pravilniku o davčnem obračunu davka od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 67/10).

6.7. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

II. BESEDILO ČLENOV:

1. člen

V Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09-ZDavP-2B, 1/10-ZDavP-2B-pop., 43/10 in 59/11) se v 55. členu, v prvem stavku prvega odstavka, številka »40« nadomesti s številko »100« ter črtata tretji in četrti stavek.

Doda se sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Znižanje davčne osnove po tem členu se izključuje z znižanjem davčne osnove po 55.a členu tega zakona.«

2. člen

(1) V 55.a členu se v prvem odstavku številka »30« nadomesti s številko »40« in številka »30.000« nadomesti s številko »60.000«.

(2) V tretjem odstavku se besedilo »usredstveni stroški naložb v tuja opredmetena osnovna sredstva« nadomesti z besedilom »pravice na nepremičninah ter druge podobne pravice«.

(3) V petem odstavku se številka »30.000« nadomesti s številko »60.000«.

3. člen

V 60. členu se številka »20« nadomesti s številko »15«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

4. člen

Zavezanec, ki ima na dan začetka uporabe tega zakona pravico do zniževanja davčne osnove za neizkoriščen del regijske olajšave po 55. členu Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09-ZDavP-2B, 1/10-ZDavP-2B-pop., 43/10 in 59/11), lahko znižuje davčno osnovo do poteka rokov iz 55. člena Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09-ZDavP-2B, 1/10-ZDavP-2B-pop., 43/10 in 59/11).

5. člen

Ne glede na 60. člen zakona se davek plačuje po stopnji 18 % od davčne osnove za leto 2012, 17 % od davčne osnove za leto 2013 in 16 % od davčne osnove za leto 2014.

6. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Uredba o davčni regijski olajšavi za raziskave in razvoj (Uradni list RS, št. 110/07) v delu, ki se nanaša na izvajanje 55. člena Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09-ZDavP-2B, 1/10-ZDavP-2B-pop., 43/10 in 59/11), uporablja pa se za regijske olajšave, uveljavljene pred uveljavitvijo tega zakona, in sicer v delu, ki se nanaša na poročanje davčnemu organu, davčni nadzor in ukrepe davčnega nadzora ter dolžnost vračila državne pomoči.

7. člen

Ta zakon začne veljati 1. junija 2012, uporablja pa se od 1. januarja 2012 dalje.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Prvi odstavek določa povečanje splošne olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj iz 40% na 100%. Zaradi tega se obstoječa regijska olajšava ukine. Zaradi povišanja olajšave na 100% pridobijo prednost vsi zavezanci, tudi tisti, ki so uveljavljali regijsko olajšavo. Zlasti za te zavezance je enostavnejši tudi administrativni postopek za uveljavljanje olajšave. Regijska olajšava namreč predstavlja državno pomoč in je zato potrebno upoštevati pravila za dodeljevanje državnih pomoči, zaradi katerih je postopek uveljavljanja olajšave administrativno bistveno bolj zapleten.

Drugi odstavek določa, da se olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj in olajšava za investiranje ne seštevata med seboj. To pomeni, da zavezanec za opremo, za katero uveljavlja olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj ne more hkrati uveljavljati še olajšave za investiranje in obratno.

K 2. členu

Prvi odstavek določa povišanje olajšave za investiranje, tako da se poveča odstotek olajšave iz 30 % na 40 % vlaganj in da se poveča zneskovna omejitev olajšave iz 30.000 eurov na 60.000 eurov.

Tretji odstavek pomeni uskalditev s prvim odstavkom tega člena, in pomeni povečanje zneskovne omejitve za prenos neizkoriščenega dela olajšave iz 30.000 eurov na 60.000 eurov. Drugi odstavek pomeni redakcijsko uskladitev zaradi spremembe računovodskih standardov v letu 2010.

K 3. členu

Ta člen določa znižanje davčne stopnja iz 20% na 15%.

K 4. členu

Gre za prehodno določbo, po kateri lahko zavezanci, ki imajo na dan uveljavitve zakona neizkoriščen del regijske olajšave iz preteklih davčnih obdobj, za ta znesek znižujejo davčno

osnovo v skladu z drugim odstavkom 55. člena Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09-ZDavP-2B, 1/10-ZDavP-2B-pop., 43/10 in 59/11) v naslednjih davčnih obdobjih.

K 5. členu

Ta člen določa prehodno obdobje, v katerem se bodo davčne stopnje, postopno zniževale do ciljne stopnje 15 %, ki bo dosežena v letu 2015. Tako bo v letu 2012 veljala splošna davčna stopnja 18 %, v letu 2013 17 % in v letu 2014 16 %.

K 6. členu

Ta člen določa razveljavitev Uredbe o davčni regijski olajšavi za raziskave in razvoj (Uradni list RS, št. 110/07), in sicer s 1.6.2012. Ne glede na to pa dopušča uporabo te uredbe za regijske olajšave, ki so bile uveljavljene pred 1.1.2012, vendar le za potrebe poročanja davčnemu organu, davčnega nadzora in ukrepe davčnega nadzora ter dolžnosti vračila državne pomoči.

K 7. členu

Ta člen določa uveljavitev in uporabo zakona. Zakon začne veljati 1.6.2012. Zakon se uporablja od 1.1.2012 dalje, torej tudi za vlaganja od 1.1.2012 dalje.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

55. člen

(olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj)

(1) Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 40 % zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj v tem obdobju, vendar največ v višini davčne osnove. Vlaganja iz tega odstavka so vlaganja v:

1. notranje raziskovalno-razvojne dejavnosti zavezanca, vključno z nakupom raziskovalno-razvojne opreme, ki se izključno in stalno uporablja pri izvajanju raziskovalno-razvojne dejavnosti zavezanca;
2. nakup raziskovalno-razvojnih storitev (ki jih izvajajo druge osebe, vključno s povezanimi osebami, oziroma druge javne ali zasebne raziskovalne organizacije). Ne glede na prvi stavek tega odstavka, lahko zavezanec uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 50 % zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj v skladu s tem odstavkom, če ima sedež in opravlja svojo dejavnost na področjih države, ki imajo bruto domači proizvod na prebivalca nižji od poprečja države do 15 %, in v višini 60 % zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj v skladu s tem odstavkom, če ima sedež in opravlja svojo dejavnost na področjih države, ki imajo bruto domači proizvod na prebivalca nižji od poprečja države za več kot 15 %, vendar največ v višini davčne osnove (v nadaljnjem besedilu: regijska olajšava). Vlada Republike Slovenije z uredbo določi shemo za izvajanje regijske olajšave. Pri ugotavljanju zneska, za katerega zavezanec lahko zmanjšuje davčno osnovo v skladu s tem odstavkom, se upoštevajo zneski za vlaganja po tem odstavku, v skladu z določbami tega zakona o določanju davčne osnove. Pri razmerjih s povezanimi osebami se upoštevajo zneski, ugotovljeni po določbah tega zakona o določanju davčne osnove pri poslovanju med povezanimi osebami. Vlaganja v raziskave in razvoj po tem odstavku mora zavezanec opredeliti v poslovnem načrtu ali posebnem razvojnem projektu oziroma programu.

(2) Zavezanec lahko za neizkoriščen del davčne olajšave po tem členu v davčnem obdobju zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih davčnih obdobjih.

(3) Pri zmanjšanju davčne osnove na račun neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklih davčnih obdobj se davčna osnova najprej zmanjša za neizkoriščen del davčne olajšave starejšega datuma.

(4) Zmanjšanje davčne osnove zaradi neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklih davčnih obdobj je dovoljeno največ do višine davčne osnove davčnega obdobja.

(5) Zavezanec ne more uveljavljati olajšave za vlaganja po prvem odstavku tega člena v delu, ki so financirana iz sredstev proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna EU, če imajo ta sredstva naravo nepovratnih sredstev.

(6) Minister, pristojen za finance, podrobneje predpiše izvajanje tega člena.

55.a člen (olajšava za investiranje)

(1) Zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30 % investiranega zneska v opremo in v neopredmetena sredstva, vendar ne več kot 30.000 eurov in največ v višini davčne osnove.

(2) Za opremo iz prejšnjega odstavka tega člena se ne štejejo:

1. pohištvo in pisarniška oprema, razen računalniške opreme, in
2. motorna vozila, razen osebnih avtomobilov na hibridni ali električni pogon, avtobusov na hibridni ali električni pogon in tovornih motornih vozil z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam EURO VI.

(3) Za neopredmetena sredstva iz prvega odstavka tega člena se ne štejejo dobro ime in usredstveni stroški naložb v tuja opredmetena osnovna sredstva.

(4) V primeru finančnega najema lahko znižanje davčne osnove v skladu s tem členom uveljavlja zavezanec, ki opremo pridobi na podlagi finančnega najema.

(5) Zavezanec lahko za neizkoriščen del olajšave iz prvega odstavka tega člena zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih davčnih obdobjih po obdobju vlaganja, vendar zmanjšanje ne sme presegati 30.000 eurov v posameznem davčnem obdobju skupaj z zmanjšanjem za takšna vlaganja v tekočem davčnem obdobju in največ v višini davčne osnove.

(6) Če zavezanec proda oziroma odtuji opremo oziroma neopredmeteno sredstvo, za katero je izkoristil davčno olajšavo po tem členu, prej kot v treh letih po letu vlaganja oziroma pred dokončnim amortiziranjem v skladu s tem zakonom, če je to krajše od treh let, mora za znesek izkoriščene davčne olajšave povečati davčno osnovo, in sicer v letu prodaje oziroma odtujitve opreme oziroma neopredmetenega sredstva.

(7) Za odtujitev po šestem odstavku tega člena se šteje tudi prenehanje zavezanca, pri prenehanju s stečajem oziroma likvidacijo pa začetek stečajnega oziroma likvidacijskega postopka. Za odtujitev sredstva se ne štejejo prenos premoženja, zamenjava kapitalskih deležev ter združitve in delitve v skladu z 38. do 54. členom tega zakona. Upoštevajo pa se olajšave in pogoji, ki bi veljali, če ne bi prišlo do prenosa premoženja, zamenjave kapitalskih deležev in združitve in delitve.

(8) V primeru finančnega najema se določba šestega odstavka tega člena uporablja tudi, če najemojemalec izgubi pravico uporabe opreme.

(9) Zavezanec ne more uveljavljati olajšave za investicije po tem členu v delu, ki so financirane iz sredstev proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna EU, če imajo ta sredstva naravo nepovratnih sredstev.

60. člen
(splošna stopnja)

Davek se plačuje po stopnji 20 % od davčne osnove.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlog zakona naj se obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. Predlog zakona je povezan z rebalansom proračuna za leto 2012. S predlogom zakona se sledi cilju takojšnje razbremenitve gospodarstva, da bi prišlo do ponovnega zagona gospodarske rasti.